



I.Tomsonei,
-Darbam!

S
Attīstības pārvaldes vadītājs
Māris Ābols

Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV- 1045

Tālrunis: 67321173 ♦ fakss: 67321049 ♦ e-pasts: vpvb@vpvb.gov.lv

Rīgā, 24.11.2014. Nr. 7-03/1780

Pievienots darbā!
(I.Tomsone) Mārsene
16.12.2014.

Liepājas pilsētas domes
Attīstības pārvalde
inguna.tomsone@dome.liepaja.lv

Valsts vides dienesta
Liepājas reģionālā vides pārvalde
liepaja@liepaja.vvd.gov.lv

Ar šo Vides pārraudzības valsts birojs nosūta Jums atzinumu par 2014.gada 6.novembrī iesniegto Liepājas pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam un Liepājas pilsētas attīstības programmas 2015.-2020.gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskatu, kas izstrādāts saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁵ pantā noteikto.

Pielikumā:

Vides pārraudzības valsts biroja 2014.gada 24.novembra atzinums Nr.18 – 14lpp.

Direktors

A.Lukšēvics

D.Dzeguze 67770826
[aina.dzeguze@vpvb.gov.lv](mailto:daina.dzeguze@vpvb.gov.lv)

Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

SĀNEMTS
ATTĪSTĪBAS PĀRVALDE
20/14g. « 25. » novembrī
Reģ. Nr. 319921/2.15. #/318849
Reģistrēja: S. Ķirmece



Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, LV- 1045

Tālrunis: 67321173 ♦ fakss: 67321049 ♦ e-pasts: vpvb@vpvb.gov.lv

Rīgā

2014.gada 24.novembrī

Atzinums Nr.18

Par Liepājas pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Liepājas pilsētas attīstības programmas 2015. – 2020.gadam Vides pārskatu

Liepājas pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam (turpmāk arī IAS) un Liepājas pilsētas attīstības programmas 2015. – 2020.gadam (turpmāk arī AP) apvienotais Vides pārskats iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī Birojs) 2014.gada 6.novembrī. Plānošanas dokumentu stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu veica un vienotu Vides pārskatu sagatavoja Liepājas pilsētas pašvaldība. Atzinums par Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁵ panta 6.daļas prasībām.

Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Liepājas pilsētas IAS un AP apvienotais Vides pārskats, atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk MK noteikumi) IV nodaļas „Vides pārskatā iekļaujamā informācija” 8.punktā noteiktajam, ietver šādu informāciju:

1. Plānošanas dokumentu mērķi un saistība ar citiem plānošanas dokumentiem.
Liepājas pilsētas IAS sastāv no divām daļām - telpiskās perspektīvas (kartogrāfiskās informācijas) un stratēģiskās daļas, kas nosaka pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējumu (vīziju), stratēģiskos mērķus, prioritātes stratēģisko mērķu sasniegšanai, kā arī teritorijas specializāciju. Liepājas pilsētas IAS ilgtermiņa attīstībai ir definēts virsmērķis: „*stiprināt Liepājas lomu un atpazīstamību starptautiskā mērogā, piesaistot pilsētai zinošus un radošus cilvēkus, investīcijas un tūristus*”, un tam pakārtoti četri ilgtermiņa mērķi. Izvirzīto mērķu sasniegšanai noteiktas šādi pilsētas attīstības virzieni: liepānieki un viņu labklājība, dzīves vide, Liepājas ekonomikas attīstība un Liepājas sasniedzamība un atpazīstamība. Īstenojot Liepājas pilsētas AP, vidējā termiņā lielākā uzmanība tiks vērsta uz pilsētas attīstībai pieejamajiem resursiem - cilvēkresursiem, dabas resursiem, tehnisko infrastruktūru, pašvaldības pārvaldes resursiem, kā arī finanšu resursiem un investīcijām.
2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti.

Vides pārskatā norādīts, ka plānošanas dokumentu īstenošanas ietekmju novērtējums balstīts uz to, lai izvērtētu, kādas būtiskas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē var rasties plānošanas dokumentu īstenošanas rezultātā, un kā tās ietekmēs dabas resursus. Sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtie institūciju precizējumi un grozījumi ir izvērtēti un iestrādāti Vides pārskata gala redakcijas 2.nodaļā. Atzinumu par Vides pārskata 1.redakciju sniegusi Valsts vides dienesta Liepājas regionālā vides pārvalde, Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālā administrācija un Veselības inspekcijas Kurzemes kontroles nodaļa. Sabiedriskās apspriešanas laikā tika organizētas 16 tikšanās ar iedzīvotājiem, tās apmeklēja 365 cilvēki, kopumā tika saņemtas 58 anketas un 7 iesniegumi. Sabiedriskās apspriešanas laikā izvērtētie materiāli par abiem plānošanas dokumentiem apkopoti atsevišķā sadaļā „Sabiedrības iebildumu un priekšlikumu kopsavilkums”.

3. Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktū īstenots.

Vides pārskatā raksturota Liepājas pilsētas teritorija, atmosfēras gaisa kvalitāte, virszemes un pazemes ūdens kvalitāte, dzeramā ūdens izmantošana un kvalitāte, noteikūdeņi un to attīrišana, atkritumu apsaimniekošana, dabas teritorijas un resursi, iedzīvotāju veselība un vides kvalitāte, riska objekti un riska teritorijas, kā arī piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas:

3.1 teritorijas raksturojumā ietverta vispārīga informācija par pilsētas teritorijas izvietojuma specifiku, dabas teritorijām, klimatiskajiem apstākļiem, ģeoloģiskajiem procesiem un to ietekmējošiem faktoriem;

3.2 atmosfēras gaisa kvalitātes raksturojumā norādīts, ka Liepājas pilsētā gaisa kvalitātes regulārus novērojumus veic Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (LVĢMC), izmantojot diferenciālās optiskās absorbcijas spektroskopijas (DOAS) sistēmas monitoringa staciju, kas izvietota O.Kalpaka ielā 34. Vides pārskatā atmosfēras gaisa kvalitātes raksturošanai izmantoti LVĢMC pārskati par gaisa kvalitāti Latvijā no 2009.gada līdz 2013.gadam, secinot, ka galvenās piesārņojošās vielas pilsētas gaisā ir putekļi, sēra dioksīds, slāpekļa dioksīds, oglekļa dioksīds un gaistošie organiskie savienojumi, kā arī smagie metāli. Galvenie gaisa piesārņojuma avoti Liepājas pilsētā no stacionārajiem izmešu avotiem ir SIA “Liepājas enerģija”, ostā darbojošies termināli un līdz 2013.gadam - a/s “Liepājas Metalurgs”. Liepājā katlu māju izmešos galvenās piesārņojošās vielas ir oglekļa oksīds, slāpekļa oksīdi un oglekļa dioksīds. Attiecībā uz slāpekļa dioksīdu piesārņojuma novērtēšanu, Vides pārskatā atzīmēts, ka „*2010.gadā ir konstatēts slāpekļa (tā tekstā norādīts) gada vidējā apakšējā piesārņojuma novērtēšanas sliekšņa cilvēka veselības aizsardzībai (26,0 g/m³) pārsniegums sasniedzot 27,6 g/m³, savukārt 2011.gadā stundas apakšējā piesārņojuma novērtējuma slieksnis (100 g/m³) cilvēka veselības aizsardzībai tika pārsniegts 32 reizes, bet 2013.gadā – 27 reizes (pieļaujams 18 reizes kalendāra gadā).*” Birojs atzīmē, ka saskaņā ar 2009.gada 3.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” slāpekļa dioksīdam cilvēka veselības aizsardzībai apakšējā piesārņojuma novērtēšanas slieksnis gada lielumam ir noteikts $26,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (65% no gada robežlieluma vērtības $40,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$), bet stundas lielumam - $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (50% no gada robežlieluma vērtības $200,0 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Vides pārskatā norādīts, ka laika periodā no 2009.gada līdz 2011.gadam vērojami PM_{2,5} un

īpaši PM₁₀ daļiņu cilvēka veselības aizsardzībai pārsniegumi, kur gada vidējā augšējā (28 µg/m³) un apakšējā (20 µg/m³) piesārņojuma novērtējuma sliekšņa pārsniegums ir attiecīgi 33,1 µg/m³ koncentrācija 2009.gadā, 30,6 µg /m³ – 2010.gadā un 30,9 µg /m³ – 2011.gadā, savukārt, 2012. un 2013. gadā ir pārsniegts gada apakšējā piesārņojuma novērtēšanas slieksnis cilvēka veselības aizsardzībai, sasniedzot attiecīgi gada vidējās koncentrācijas 27,5 un 24,2 µg/m³. No 2010.gada Liepājā novērojams arī benzola piesārņojuma palielināšanās. Saskaņā ar Birojā esošo informāciju, 2007.gadā pašvaldība finansēja pētījumu par atmosfēras gaisa piesārņojumu, t.sk. autotransporta radītā gaisa piesārņojumu ar slāpekļa oksīdu, kur tika konstatēti normatīvu pārsniegumi atsevišķas teritorijas daļas, kā arī tika veikts trokšņu līmeņu pētījums Zirņu ielā saistībā ar transporta attīstību, kas ļemts vērā, veicot šīs ielas rekonstrukciju, (ēkām tika nomainīti logi, kā arī atjaunoti un izbūvēti nekustamo īpašumu robežzugi). Liepājas pilsētai tika izstrādāta *Vides rīcības programma Liepājai 2009.-2014.gadam*, kurā ietverti detalizēti piesārņojošo vielu mēriņumi un analīze, aktualizējot videi draudzīga transporta attīstību, ilgtspējīgas sabiedriskā transporta sistēmas izveidi un atjaunojamo energoresursu izmantošanu pilsētas energoapgādes sistēmā. AP Vides pārskatā norādīts, ka pilsētā visizplatītākais trokšņu cēlonis ir transporta līdzekļi (autotransports, līdparāti un dzelzceļa transports) un saimnieciskā darbība. Vides pārskatā kā smaku emisiju avoti norādīti zivju pārstrādes uzņēmums “Kolumbija”, Liepājas ostā darbojošies termināli (SIA “DG termināls”, SIA „Glen Oil” un citi) un pilsētas noteikūdeņu attīšanas iekārtas, bet 2012.gadā smaku traucējumus radīja arī a/s „Liepājas Metalurgs”, kas izmainīja ražošanas tehnoloģiju. Valsts vides dienesta Liepājas reģionālā vides pārvalde 2012.gadā uzdevusi a/s „Liepājas Metalurgs” pilnveidot metāllūžņu priekšuzkarsēšanas tehnoloģiju, lai samazinātu smaku traucējumus pilsētā;

3.3. Vides pārskatā norādīts, ka, saskaņā ar Ministru kabineta 2003. gada 15.aprīļa noteikumiem Nr.179 „Noteikumi par upju baseinu apgabalu robežu aprakstiem”, Liepājas pilsētas teritorija ietilpst Ventas upju baseina apgabala un tajā atrodas šādi virszemes ūdensobjekti un to tiešie sateces baseini: Liepājas ezers (kods E003 SP), Tosmares ezers (kods E004), Ālandes upe (kods V004), Baltijas jūras – Tirdzniecības kanāls – Saka (kods V012), Dienvidaustrumu atklātais akmeņaina krasts (pārejas ūdeņu ūdensobjekta kods – piekraste A). Liepājas pilsētas virszemes ūdensobjektu ekoloģiskā kvalitātes aktuālākais vērtējums ir veikts Ventas upes baseina apgabala apsaimniekošanas plāna izstrādes ietvaros, kur ekoloģiskā kvalitāte kā „vidēja” ir novērtēta Tosmares ezeram un Baltijas jūrai, „slikta” - Liepājas ezeram, bet „joti slikta” - Ālandes upei. Kā nozīmīgākie punktveida piesārņojuma avoti ir minēti noteikūdeņu izplūdes vietas, izkliedētā piesārņojuma avoti – notece nekoncentrētā veidā no plašākas teritorijas, kas rodas, lietus un sniega kušanas ūdeņiem noteikt no dzīvojamiem rajoniem, ražošanas teritorijām un ielām. Birojs atzīmē, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumiem Nr.118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” Liepājas ezers ir pieskaitāms prioritārajiem karpveidīgajiem zivju ūdeņiem, kā arī tam ar likumu “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” noteikts Eiropas nozīmes aizsargājamas dabas teritorijas Natura 2000 statuss – dabas liegums, tomēr ar Ministru kabineta 2011.gada

31.maija noteikumos Nr.418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem” noteikto Liepājas pilsētas teritorijā ūdensobjektiem Liepājas ezeram, kā arī Ālandes upei pastāv risks nesasniegt ūdens apsaimniekošanas likumā noteikto labu virszemes ūdeņu stāvokli likumā paredzētajā termiņā, tāpēc, saskaņā ar šo Ministru kabineta noteikumu 6.punktu, „...*publiskās personas un privātpersonas lieto vai apsaimnieku ūdens resursus ... ūdensobjektos, kā arī izmanto vai plāno izmantot teritorijas to sateces baseinā tā, lai novērstu vai mazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz attiecīgo ūdensobjektu un pakāpeniski uzlabotu tā stāvokli, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības*”. Autori norāda, ka Liepājā tiek veikti ievērojami darbi ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas uzlabošanā: projekta *Ūdenssaimniecības attīstība Liepājā* 2. kārtas ietvaros no 2006.-2009.gadam tika izbūvēti/rekonstruēti 9 km kanalizācijas cauruļvadu, rekonstruētas 4 un izbūvētas 2 jaunas kanalizācijas sūkņu stacijas, 2014. gada augustā tika pabeigta projekta 3. kārtas īstenošana, kuras ietvaros tika izbūvēti un rekonstruēti 17,2 km kanalizācijas cauruļvadu, 2014.gada jūlijā ir uzsākta projekta 4.kārtas īstenošana, kurā paredzēta jaunu ūdensapgādes cauruļvadu izbūve 3,5 km garumā, kā arī kanalizācijas tīklu izbūve un renovācija 3,0 km garumā vairākos Liepājas pilsētas rajonos, kā vienu no svarīgākajiem projekta objektiem minot izbūvēto jauno noteikūdeņu attīrīšanas iekārtu izvadu Baltijas jūrā, kas nodots ekspluatācijā 2013.gada septembrī. Saskaņā ar Birojā iesniegto dokumentāciju, Liepājas pilsētas AP Investīciju plānā kā realizācijā esošs ir norādīts projekts *Ūdenssaimniecības attīstība Liepājā* (3., 4. un 5.kārta), *Ūdenssaimniecības attīstība Liepājā* projekta noslēgums (6.kārta), kas tiek plānots realizēt laika posmā no 2017. līdz 2020.gadam, projekts *Lietus ūdeņu novadīšanas sistēmas sakārtošana Liepājā* plānots īstenot laika posmā no 2014. līdz 2020.gadam. Attiecībā uz pazemes ūdeņiem, tiek atzīmēts, ka Liepājā gruntsūdens ir salīdzinoši sekls - mazāk nekā 2 metrus zem zemes virsmas un tā plūsmas virziens ir vai nu Liepājas kanāla virzienā vai uz Baltijas jūru. Liepājas ūdensgūtņu mijiedarbības rezultātā sākot ar 70-tajiem gadiem bija izveidojusies depresijas piltuve, kas fiksēta līdz 30 km attālumam no pilsētas centra, bet, vairāk kā 2 reizes samazinoties ūdens patēriņam, no 1991.gada pakāpeniski notiek artēzisko ūdeņu līmeņu atjaunošanās. Autori norāda, ka pazemes ūdeņiem Liepājā ir paaugstināts dzelzs, kā arī hlorīda saturs (līdz 2,4 mg/l), ko ir radījusi jūras ūdeņu intrūzija pazemes ūdens horizontos, līdz ar to Ventas upju baseina apgabala plānā Liepājas un tās apkārtnes teritorijā uz dienvidaustrumiem pazemes ūdensobjekta kvalitatīvais stāvoklis ir vērtēts kā „sliks” un tam noteikts izņēmums laba kvalitatīvā stāvokļa sasniegšanai līdz 2021. gadam. Autori arī piebilst, ka gruntsūdeņu piesārņojumu var izraisīt saimnieciskā darbība, kā arī bijušās PSRS armijas bāzes un citas nepietiekami apsaimniekotas teritorijas, kā piemēru minot neizmantotos urbūmus bijušajos uzņēmumos: Ādu apstrādes rūpničas, Sērkociņu fabrikas un Linoleja rūpničas teritorijās. Vides pārskatā norādīts, ka Liepājas pilsētas teritorijā noteiktas trīs peldvietas: Baltijas jūrā “Peldvieta pie stadiona” un “Dienvidrietumu peldvieta”, kā arī atpūtas vieta “Beberliņi”, kur, atbilstoši Veselības ministrijas Veselības inspekcijas veiktajiem ilgstošiem monitoringu novērojumiem, ūdens kvalitāte atbilst normatīvo aktu prasībām un peldvietā „Pie stadiona” ūdens kvalitāte ir izcila, kas atbilst arī Zilā karoga prasībām;

3.4. Vides pārskatā norādīts, ka no pazemes ūdeņiem iegūtā dzeramā ūdens monitoringu (pazemes ūdeņu kvalitātes un kvantitātes monitorings, dinamiskā un statiskā līmeņa mēriņumi) centralizētai ūdensapgādei veic pakalpojuma sniedzējs SIA „Liepājas ūdens”, bet sagatavotā dzeramā ūdens kārtējo monitoringu veic dzeramā ūdens piegādātāji, t.i., pilsētas centralizētajā ūdensapgādes sistēmā SIA „Liepājas ūdens”, rūpniecības uzņēmumos – paši uzņēmumi (AS „Liepājas metalurgs”, SIA „Liepājas enerģija”, SIA „Lauma Fabrics” un citi), bet auditmonitoringu - Veselības inspekcija. Autori atzīmē, ka, atbilstoši Veselības inspekcijas 2013. gadā veiktā auditormonitoringa rezultātiem dzeramā ūdens mikrobioloģiskais piesārņojums netika konstatēts. Auditmonitoringa ietvaros veiktās analīzes liecina, ka arī Liepājā tiek piegādāts kvalitatīvs dzeramais ūdens, tomēr 7,0 % kārtējā monitoringa ietvaros ļemto ūdens paraugu ir neatbilstoši ķīmiskās kvalitātes prasībām. Birojs vērš uzmanību uz problēmām, kas norādītas jau 3.3.sadaļā attiecībā uz paaugstinātā dzelzs un hlorīda saturu, kādēļ Liepājas pilsētas dzeramam ūdenim noteikts izņēmums laba kvalitatīvā stāvokļa sasniegšanai līdz 2021. gadam, līdz ar to autori norāda, ka dzeramā ūdens kvalitāte pilsētas centralizētajā ūdensapgādes sistēmā atbilst 2003.gada 29.aprīla Ministru kabineta noteikumu Nr.235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” prasībām. Papildus autori informē par īstenotajiem Liepājas pilsētas ūdenssaimniecības projektiem: veikto centralizētas ūdensapgādes sistēmas darbības, dzeramā ūdens rezervuāru un ūdensapgādes sūkņu staciju rekonstrukciju, kā arī plānotajiem iepriekš minētajiem ūdensapgādes sistēmas projektiem;

3.5. Vides pārskatā norādīts, ka noteikūdeņu attīrišanu Liepājas pilsētā nodrošina noteikūdeņu attīrišanas iekārtas (NAI), kas pēc rekonstrukcijas 1998. gadā nodrošina bioloģisko attīrišanu ar biogēnās redukcijas metodi ar projektēto jaudu $55\ 000\ m^3/dnn$, kur pēc attīrišanas noteikūdens tiek izvadīts Baltijas jūrā 1,5 km attālumā no krasta līnijas un 12m dziļumā. Vides pārskatā atzīmēts, ka centralizētās noteikūdeņu savākšanas un attīrišanas pakalpojumus pilsētā saņem 93% lietotāju. Komunālo noteikūdeņu savākšanas pakalpojumus pilsētas centralizētajā sistēmā, kā arī noteikūdeņu attīrišanu un to novadišanu Baltijas jūrā nodrošina SIA „Liepājas ūdens”, pieņemot attīrišanai arī ražošanas un sadzīves noteikūdeņus no ražošanas uzņēmumiem. Ražošanas uzņēmumi daļu noteikūdeņu attīra vietējās noteikūdeņu attīrišanas iekārtās (14 iekārtas) un novada tos virszemes ūdeņos, kā piemērus 2013. gadā ar lielāko novadīto noteikūdeņu apjomu minot SIA „Liepājas enerģija” ($19,9\ tūkst.m^3$) un A/S „Tosmares kuģu būvētava” ($5,242\ tūkst.m^3$). Autori norāda, ka „*kopš 2010.gada apkārtējā vidē netiek novadīti normatīvi netīri noteikūdeņi, virszemes ūdeņos tiek novadīti tikai normatīvi tīri noteikūdeņi (5.tabula), tai pat laikā kopējais noteikūdeņu apjoms ir samazinājies, nemainoties izplūdes vietu skaitam*”. Birojs vērš uzmanību uz to, ka Vides pārskatā minētajā tabulā saskaņā ar LVĢMC datiem tiek uzrādīts novadīto noteikūdeņu daudzums, t.sk. arī ar attīrišanu normatīvi netīri noteikūdeņi 2011., 2012. un 2013.gados;

3.6. Liepājas pilsētā atkritumu apsaimniekošanu veic saskaņā ar Ministru kabineta 2008. gada 19.novembra rīkojumu Nr.718 „Par Liepājas reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2008. – 2013. gadam” apstiprināto plānu, bet Liepājas ostā – saskaņā ar tās 2009.gadā izstrādāto atkritumu

apsaimniekošanas plānu. Svarīgākais uzdevums sadzīves atkritumu apsaimniekošanā Liepājā ir dalītās atkritumu savākšanas sistēmas ieviešana. Autori norāda, ka bīstamo atkritumu īpatsvars pēdējos gados veido 2 – 3 % no kopējā atkritumu daudzuma, tomēr pēdējo 5 gadu laikā radīto bīstamo atkritumu apjomi ir mainīgi, ar būtisku pieaugumu 2012.gadā, kad pieauga AS “Liepājas metalurgs” radītie atkritumi pēc dūmgāzu attīrišanas, sasniedzot 88% jeb 7460t no kopējā bīstamo atkritumu apjoma. Bīstamo atkritumu savākšanu un uzglabāšanu nodrošina paši uzņēmumi, bet Liepājas ostā darbojas ar naftas produktiem piesārņoto noteikūdeņu attīrišanas iekārtas.

3.7. Raksturojot Liepājā apstādījumu teritoriju struktūru, ir atzīmēts, ka pilsētas apbūvētajā daļā tā ir ļoti fragmentāra un nesimetriska: skvēri izvietoti pēc nejaušības principa, izņemot vēsturiskos 19.gadsimta beigu un 20.gadsimta sākuma apstādījumus, kopējo labiekārtotu apstādījumu teritoriju aizņemot ~ 92,6 ha jeb 1,5% no pilsētas kopējās platības, kas nodrošina 10m² vienam iedzīvotājam. Saskaņā ar Liepājas pilsētas domes 2005.gada 3.marta saistošajiem noteikumiem Nr.5 "Par Liepājas pilsētas dabas pieminekļu aizsardzību un apsaimniekošanu" Jūrmalas parks, Raiņa parks un Rožu laukums ir apstiprināti kā Liepājas pilsētas vietējas nozīmes aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi. Raksturojot pilsētas mežu teritorijas, atzīmēts, ka Liepājas pilsētā īpaša nozīme ir Karostas mežiem, kuros sastopamas gan degradētas teritorijas, gan nozīmīgas kultūrvēsturiskas un ainaviskas vērtības ar bioloģiski vecām piedēm. Autori norāda, ka aptuveni pusi no pilsētas teritorijas aizņem dabas teritorijas un to izvietojumu, daudzveidību un unikālo objektu esamību lielā mērā nosaka pilsētas fiziski ģeogrāfiskie apstākļi. Aizsargājamie sauszemes ekosistēmu biotopi pilsētā aizņem aptuveni 490 hektārus, t.sk. piekrastes aizsargājamie biotopi ir iekļauti Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjoslā, kas precīzēta teritorijas plānojuma izstrādes laikā. Dabas liegums "Liepājas ezers" ir Eiropas nozīmes aizsargājama Natura 2000 dabas teritorija, kam ir izstrādāti Ministru kabineta 2013.gada 3.janvāra noteikumi Nr.5 „Dabas lieguma „Liepājas ezers” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”, nosakot teritorijas funkcionālo zonējumu, atļautās un aizliegtās darbības un lieguma robežu aprakstu, un 2008.gadā ir izstrādāts un apstiprināts dabas aizsardzības plāns, kurā ir iekļauti priekšlikumi teritorijas funkcionālā zonējuma maiņai, precīzējumi atļautajām un aizliegtajām darbībām, kā arī izstrādāti pasākumi teritorijas labiekārtošanai un infrastruktūras izveidei. 2011. gadā dabas lieguma „Liepājas ezers” robežas Liepājas pilsētā tika paplašinātas, tajā iekļaujot Ezerkrasta botānisko liegumu. Dabas liegums "Tosmare" ir Eiropas nozīmes aizsargājama Natura 2000 dabas teritorija, kam nav izstrādāts dabas aizsardzības plāns un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi;

3.8. Vides pārskatā ir apzināti dabas riski: Baltijas jūras krasta kāpu erozija (zonā uz ziemeļiem no Karostas) un applūstošās teritorijas (Liepājas un Tosmares ezeru palienēs). Neapturot erozijas procesu, pastāv draudi, ka nākotnē var tikt izskalota Liepājas noteikūdeņu attīrišanas iekārtas teritorija, lai to novērstu SIA „Liepājas ūdens” ir veicis detalizētu Baltijas jūras krasta erozijas procesu izpēti un izstrādājis būvprojektu krasta aizsargbūves izbūvei. Saskaņā ar Birojā iesniegto dokumentāciju, Liepājas pilsētas AP Investīciju plānā ir norādīts projekts *Krasta erozijas risku apdraudējuma novēršana*

Liepājā, kuru plānots realizēt laika posmā no 2014.līdz 2016.gadam, lai izbūvētu 500m garu būnu Baltijas jūrā. Autori norāda, ka Liepājas pilsētas administratīvajās robežās ir veikts applūstošo teritoriju izvērtējums, kurā noteiktās applūstošās teritorijas platība ir 395,3 ha, t.sk. Liepājas ezera piekrastē – 98,1 ha, Tosmares ezera piekrastē – 297,2 ha. Applūstošās teritorijas raksturo Liepājas un Tosmares ezera regulārā applūduma robežas vējuzplūdu ietekmē no jūras, pavasara palu un ilgstošu lietavu ietekmē. Autori atzīmē, ka Liepājas pilsētas teritorijas plānojumā izteiktie priekšlikumi applūstošo teritoriju izmantošanai un apsaimniekošanai ir attiecīni arī uz IAS un AP dokumentiem. Liepājas pilsētas teritorijā ir identificētas 3 plūdu riska teritorijas: Liepājas ezera piekrastē pie Slapjās ielas, savrupmāju teritorija Amatas ielā un tās apkārtnē, mazdārziņu un laivu kooperatīvu teritorija Zirgu salas ziemeļrietumu piekrastē, kur saskaņā ar Liepājas pilsētas civilās aizsardzības plānu noteikts, kad nepieciešama cilvēku evakuācija. Autori ir norādījuši, ka Liepājā valsts nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti ir VAS „Latvijas dzelzceļš” (SIA „LDZ Cargo”), Liepājas stacija un dzelzceļš, pa kuru tiek veikti bīstamo kravu pārvadājumi, kā arī LSEZ SIA „DG termināls” un SIA „Latvijas Propāna gāze”, kā arī reģionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti: SIA „Baltic Bunkering Company”, „LSEZ SIA „Elme Messer Metalurgs”, LSEZ SIA „Glen Oil”, SIA „NPK Terminālis” un SIA V.Biluka komercfirmas „Eviņa” naftas produktu termināls Upmalas ielā 12/16, kuriem ir jāizstrādā rūpniecisko avāriju novēršanas programma. Saskaņā ar LVGMC datu bāzi „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs” Liepājas pilsētā noteiktas 3 piesārņotas un 39 potenciāli piesārņotas vietas. Attiecībā uz iespējamām izmaiņām, ja plānošanas dokumenti netiku īstenoji, autori norāda, ka „...neizstrādājot plānošanas dokumentus, netiku nodrošināta sabalansēta un stratēģiska pilsētas attīstības plānošana, kas tika uzsākta ar Liepājas pilsētas sociāli ekonomiskās attīstības programmu 2008. – 2014. gadam, kā rezultātā varētu rasties draudi nelietderīgu un haotisku finanšu līdzekļu ieguldījumam, kas ilgtermiņā varētu negatīvi ietekmēt gan pilsētas iedzīvotāju dzīves kvalitāti, gan pilsētas konkurētspēju un attīstību kopumā.”

4. Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt.

Autori ir norādījuši, ka pilsētas vides stāvoklis detalizēti ir raksturots Vides pārskata 3. nodaļas esošā vides stāvokļa aprakstā, norādot tās teritorijas, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt, kā arī galvenās vides problēmas tajās. Kā atzīmē autorī, tad IAS izvirzīto ilgtermiņa attīstības prioritāšu ietekme būtu vērtējama attiecībā pret jutīgām un no dabas aizsardzības viedokļa vērtīgām teritorijām: Baltijas jūras piekrastes, Liepājas un Tosmares ezera, kā arī pret vides kvalitāti, kā būtisku ietekmi uz vidi minot Liepājas ražošanas uzņēmumu attīstību un starptautisko transporta koridoru, ostas un līdostas attīstību. Pēc autoru vērtējuma, nozīmīgākās teritorijas, kuras ietekmēs AP, var būt ostas teritorija un tās tiešā apkārtnē, ražošanas un noliktavu teritorijas, dzīvojamās apbūves, darījumu un sabiedrisko iestāžu teritorijas, kā papildus izvērtējami trokšķu traucējumi pilsētas iedzīvotājiem, ko rada dzelzceļš, autotransports, rūpnieciskās un ostas teritorijas, pievēršot īpašu uzmanību vietām, kur dzīvojamā apbūve atrodas tiešā ostas, līdostas, dzelzceļa vai maģistrālo ielu

tuvumā, kā arī tām dzīvojamās apbūves teritorijām, kuras ieskauj rūpnieciskās ražošanas teritorijas. Autori norāda, ka plānošanas dokumenta īstenošanai paredzama arī būtiska pozitīva ietekme gan uz dabas teritorijām, gan vides kvalitāti, jo teritoriju attīstība ir plānota, veicinot videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanu, rekreācijas teritoriju labiekārtošanu, videi draudzīgas siltumapgādes un vides prasībām atbilstošas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas attīstību, videi draudzīgu atkritumu apsaimniekošanu, degradēto teritoriju sakārtošanu, kā arī gaisa, ūdens un augsnes kvalitātes uzlabošanu. Vides pārskatā īsumā aprakstīta IAS izvirzīto ilgtermiņa attīstības prioritāšu un AP izvirzīto vidēja termiņa attīstības prioritāšu rīcībpolitika un to ietvaros plānoto rīcību ietekme uz gaisa kvalitāti un dabas teritorijām, nesniedzot detalizētāku ietekmējamo dabas teritoriju aprakstu, bet, atzīmējot, ka plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt jūtīgas un no dabas aizsardzības viedokļa vērtīgas teritorijas, vienlaicīgi, iesakot Natura 2000 teritorijai dabas liegumam „Tosmare” izstrādāt dabas aizsardzības plānu un individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus. Biroja vērtējumā plānošanas dokumentu īstenošanas gaitā uzmanība pievērsama tādiem vides aspektiem kā bioloģiskās daudzveidības un ainavu izmaiņām, Baltijas jūras krasta kāpu zonai, Eiropas nozīmes aizsargājamām Natura 2000 teritorijām: dabas liegums „Liepājas ezers” un dabas liegums „Tosmare”, kā arī meža zemju teritoriju transformācijai un apbūvei, t.sk. nosakot rīcības, lai nepieļautu būtisku negatīvu ietekmi uz dabas teritorijām;

5. Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas.

Kā norāda autori, tad vides problēmas, galvenokārt, saistītas ar Liepājas ostas, lidostas un rūpniecības attīstību, kur, saskaņā ar 2012.gada 1.martā apstiprināto Liepājas pilsētas teritorijas plānojumu, tiek plānots paplašināt ražošanas, kā arī dzīvojamās apbūves teritorijas. Autori norāda, ka minēto teritoriju paplašināšana pilsētā saistīma ar vairākām būtiskām vides problēmām: pasliktināsies gaisa kvalitāte pilsētā un līdz ar to dzīves vides kvalitāte, palielināsies trokšņa ietekme no rūpnieciskās darbības teritorijas un visa veida transporta, samazināsies mežu teritorijas, kā arī būtiski mainīsies pilsētas ainava. Vienlaicīgi, Liepājas pilsētas attīstības programmas ieviešana ir saistīta ar vides kvalitātes uzlabošanos piesārņotajās un potenciāli piesārņotajās vietās, kurās, uzsākot plānoto (atļauto) izmantošanu, tiks precizēts piesārņojošo vielu sastāvs, piesārņojuma līmenis un, ja nepieciešams, veikta piesārņoto vietu sanācija. Kvalitātes uzlabošanās ir sagaidāma arī degradētajās teritorijās, ko veicinās *Rīcībpolitika (2.1.) rīcība 7. Pilsētas degradēto teritoriju sakārtošana un atgriešana ekonomiskajā apritē*. Autori uzskata, ka AP īstenošana nodrošinās pilsētas dabas teritoriju (mežu, ūdeņu) pieejamības uzlabošanos un labiekārtojuma līmeņa uzlabošanos, kā arī *Rīcībpolitikas (2.1.) rīcība 5. Apsaimniekot Liepājas ezeru saskaņā ar dabas aizsardzības plānu un izstrādāt Tosmares ezera dabas aizsardzības plānu īstenošana* veicinās Tosmares ezera sekmīgu integrēšanu pilsētas dabas struktūrā un tā izmantošanu kā pilsētas rekreācijas un sabiedrības vides izglītošanas resursu, vienlaicīgi, nodrošinot dabas vērtību saglabāšanu. Īstenojot Attīstības programmas *Rīcībpolitika (2.1.) rīcību 19. Mazināt krasta erozijas procesus pilsētas ziemeļu daļā pie Liepājas notekūdeņu attīrišanas iekārtām, rīcību 4. Secīgi īsteno Liepājas pludmales un tai piegulošo teritoriju vienota dizaina labiekārtojumu, saskaņā ar Liepājas pilsētas pludmales tematisko plānojumu un rīcību 6. Izveidot Karostā labiekārtotu pludmali, glābšanas staciju un veicināt Zilā karoga*

sertifikāta iegūšanu, tiks nodrošināta maksimāla krasta kāpu aizsargojas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana. Autori norāda, ka AP izstrādes laikā nav iespējams precīzi noteikt un novērtēt apbūvei transformējamo meža un ietekmēto īpaši aizsargājamo biotopu platību, bet var uzskatīt, ka atsevišķu projektu izstrādes procesā tiks atrasti piemērotākie risinājumi, lai minimāli ietekmētu aizsargājamos biotopus un teritorijas. Vides pārskatā detalizētāk netiek analizēti investīciju projekti, kas saistīti ar Dienvidu kapsētas teritorijas paplašināšanu, krematorijas būvniecību Garnizonu kapsētā, plānoto 800 automašīnu stāvlaukumu izbūvi (pie koncertzāles, teātra un pludmales), BMX riteņbraukšanas trases izveidi Zirgu salā, Liepājas ezera gultnes tīrišanu, Karostas kanāla attīrišanu, Liepājas ostas akvatorijas un kuģu ceļu padziļināšanu, vēja elektrostaciju izveidi, kā arī kurortoloģijas kompleksa infrastruktūras izbūvi un to saistītām arī vides problēmām. Birojs vērš uzmanību, ka, pirms investīciju projektu realizēšanas ir jāizvērtē atbilstoši LR likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta, kā arī 1.pielikumā noteiktajiem objektiem un 2.pielikumā minētajām darbībām, vai ir nepieciešams veikt sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums un/vai ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, kas daļai no iepriekš minētajiem objektiem jau ir veikts un ko būtu lietderīgi atspoguļot Vides pārskatā. Birojs papildus atzīmē, ka investīciju projekta realizēšana var notikt tikai saskaņā ar apstiprināto Liepājas pilsētas teritorijas plānojuma plānoto (atļauto) izmantošanu.

6. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi.

Vides pārskatā apkopota informācija par starptautiskajiem un nacionālajiem politikas dokumentiem un tajos izvirzītajiem ilgtspējīgas attīstības un vides kvalitātes nodrošināšanas mērķiem un šo mērķu integrāciju plānošanas dokumentos.

7. Plānošanas dokumenta ieviešanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums.

Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums veikts ņemot vērā plānošanas dokumentu analīzi un detalizācijas pakāpi, īpašu uzmanību vēršot uz IAS un AP īstenošanas tiešajiem un netiešajiem rezultātiem saistībā ar izvirzītajām konkrētām un ar vides ietekmēm saistītām rīcībām. Informācija par atsevišķiem AP rīcības virzieniem uzskatāmi apkopota tabulā, norādot uz rīcības ietekmju negatīvo, pozitīvo vai neitrālo raksturu, kā arī norādot konkrēto vides jomu (gaiss, ūdens, augsne, dabas teritorijas un troksnis), kuru tā ietekmē. Biroja ieskatā AP rīcības virzienu ietekmētās vides jomas varētu papildināt ar kultūrvēsturiskā mantojuma teritorijām un izdalīt īpaši aizsargājamās Natura 2000 teritorijas, norādot rīcības, kas nepieļautu būtiski negatīvu ietekmi uz dabas teritorijām. Kā norāda autorī, tad AP prioritāšu „Ekonomika” un „Sasniedzamība, atpazīstamība” rīcības saistītas, galvenokārt, ar uzņēmējdarbības, mārketinga un infrastruktūras attīstību. Autori atzīmē, ka, attīstot uzņēmējdarbības infrastruktūru, ietekme var būt kā pozitīva, tā arī negatīva. Darbībām, kas saistītas ar ostas, lidostas un rūpniecības attīstību, sagaidāma pozitīva ietekme uz pilsētas attīstību, bet pieaug kopējā piesārņojuma slodze uz vidi, tāpēc pirms investīciju projektu īstenošanas jāveic detalizēti pētījumi, paredzot konkrētus pasākumus ietekmju mazināšanai. Rekreācijas un tūrisma infrastruktūras attīstībai kopumā paredzama pozitīva ietekme uz vidi. Detalizēta ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un bioloģisko daudzveidību vērtējama pirms konkrētu darbību uzsākšanas. Prioritātes „Dzīves vide” rīcības saistītas pārsvarā ar pozitīvām ietekmēm. Vides pārskatā ietverta vispārēja informācija par tiešās ietekmes

izmaiņām vidē, kas saistītas ar meža platības samazināšanos Liepājas pilsētas ziemeļu daļā, attīstot ostu un veidojot jaunus ražošanas uzņēmumus, gaisa piesārņojuma emisiju apjomu un trokšņu palielināšanos, pieaugot ražošanas apjomiem un transporta plūsmai, kā arī antropogēnās slodzes ietekmes palielināšanos uz īpaši aizsargājamām dabas un piekrastes teritorijām tūrisma attīstības un tūristu skaita pieauguma ietekmē, ja netiek izveidota atbilstoša infrastruktūra. Ar plānošanas dokumenta īstenošanu tiešas pozitīvas ietekmes saistītas ar dabas aizsardzības plāna izstrādi dabas liegumam “Tosmare”, energoefektivitātes pasākumu īstenošanu, lietus ūdens un meliorācijas sistēmu sakārtošanu, piekrastes zonas labiekārtošanas pasākumu īstenošanu, būnu izbūvēšanu, līdz ar to mazinot Baltijas jūras krasta erozijas procesus, kā arī ar dalītās atkritumu savākšanas sistēmas ieviešanu. Vides pārskatā ietverta informācija par īslaicīgām, vidēji ilgām un ilglaicīgām ietekmēm, kuras paredzētās darbības īstenošanas rezultātā nepastarpināti iedarbojas uz vidi. Papildus minētajam Birojs vērš uzmanību arī uz IAS norādīto, ka pilsētā dzelzceļa savienojums ir nozīmīgs tranzītkravu plūsmai caur ostu, kā arī to, ka Liepājas pilsētas tranzīta ielas plānots iekļaut vienotajā REN-T tīklā, tā nodrošinot jūras un sauszemes ceļu sasaisti. IAS attīstības scenārijā Liepāja minēta kā pilsēta ar labu investīciju vidi ražošanai, darījumiem, tūrisma teritoriju attīstībai, kultūras un sporta pasākumu vieta, kas tiktu veicināta ar regulāriem avio reisiem, kā arī ar jaunu prāmja līnijas un jahtu ostas attīstību. IAS pilsētas ekonomiskās attīstības scenārijs tiek plānots, nemot vērā aspektus, kas nav pretrunā ar pilsētas ilgtspējīgas attīstības un dabas aizsardzības prasībām.

8. Risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta būtisko ietekmi uz vidi.

Kopumā atzīmējams, ka IAS un AP izstrādes mērķi un pamatprincipi ietver vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības nosacījumus. Autori norāda, ka pirms konkrētu paredzēto darbību īstenošanas, nepieciešamības gadījumā tām veicams ietekmes uz vidi novērtējums, t.sk. ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajā kārtībā. Nepieciešams izvērtēt un izvēlēties maksimāli vidi saudzējošākās metodes un tehnoloģijas, paredzot attiecīgās nozares labāko pieejamo tehnoloģisko paņēmienu izmantošanu. Autori atzīmē, ka jānodrošina plānoto tūrisma, kultūras un sporta infrastruktūras objektu tuvumā esošo transporta plūsmu izvērtējums un optimizācija, jāveic monitorings un pētījumi gaisa piesārņojuma avotu precīzai noteikšanai un pētījumi trokšņa līmeņiem satiksmes infrastruktūras projektu teritoriju tiešā tuvumā. Vides pārskatā norādīts, ka plānotajām vēja elektrostacijām Baltijas jūras krastā, saskaņā ar VPVB 2011.gada 7.marta atzinumu Nr.4, jāveic putnu un sikspārņu monitorings. Autori arī norāda, ka, tūrisma attīstības radītās tiešās ietekmes uz vidi mazināšanai, jārada piemērota infrastruktūra, atbilstošs labiekārtojums teritorijās, kuras tūristi apmeklē (parki, meži, jūras un ezera piekraste), jāizstrādā un jāievēro dokumenti, kas reglamentē dabas vērtību aizsargāšanu un izmantošanu īpaši aizsargājamās teritorijās – dabas aizsardzības plāni un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Birojs vērš uzmanību, ka darbībām Natura 2000 teritorijā nepieciešamības gadījumā veicams izvērtējums saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumiem Nr.300 „Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)”. Vides

pārskatā papildus norādīts arī uz citiem papildus pasākumiem iespējamo vides ietekmju novēršanai;

9. Alternatīvu izvēles pamatojums un izvērtējums.

Kā plānošanas dokumentu īstenošanas alternatīva vērtēta tikai „nulles” alternatīva, t.i., kad tiek saglabāta esošā situācija un netiek īstenoti plānošanas dokumenti, kas vairākos aspektos vērtēta negatīvi.

10. Iespējamie kompensēšanas pasākumi.

Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, plānošanas dokumenti neparedz darbības, kas tieši un neatgriezeniski negatīvi ietekmēs vides kvalitāti pilsētā un Natura 2000 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kā arī citas dabas teritorijas.

11. Iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes izvērtējums.

Vides pārskata autori norāda, ka „...plānošanas dokumenti tieši neparedz tāda veida rūpniecisko objektu izvietojumu, kas varētu izraisīt pārrobežu ietekmi. Plānošanas dokumenti paredz ostas attīstību, kam varētu būt iespējama arī pārrobežu ietekme. Pārrobežu ietekmi būs iespējams novērtēt ietekmes uz vidi novērtējuma procesā, ja to piemēro konkrētiem ostas attīstības projektiem. Ja plānošanas dokumentu darbības laikā tiks īstenoti investīciju projekti darbībām, kas minētas likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1.pielikumā un kam jāveic ietekmes uz vidi izvērtējums, vai darbība, kam saskaņā ar šī likuma 2. pielikumu jāveic sākotnējais izvērtējums, tad saskaņā ar šo likumu tiks izvērtētas paredzētās darbības ietekmes uz vidi..., kā arī uz blakus teritorijām. Darbības, kurām ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra konstatēs, ka tās var radīt būtiskas pārrobežu ietekmes, visticamāk, netiks īstenotas.”

12. Paredzētie pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai.

Vides pārskatā norādīts, ka AP 4.sadaļa ir *Īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtība*, kuras mērķis ir radīt ietvaru, kas nodrošinātu iespēju izvērtēt AP īstenošanas gaitā sasniegto. Bez tam Rīcības plānā katrai rīcībpolitikai ir izstrādāti rezultatīvie rādītāji, pēc kuriem būtu iespējams novērtēt plānošanas dokumenta izvirzīto mērķu sasniegto rezultātus. Autori ir snieguši nepieciešamo novērojumu datu un rezultatīvo rādītāju uzskaiti, kas būtu nepieciešams plānošanas dokumentu ietekmes uz vidi novērtēšanai.

Vides pārskata sabiedriskā apspriešana:

Liepājas pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Liepājas pilsētas attīstības programma 2015.-2020.gadam stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekta sabiedriskā apspriešana veikta atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” V nodaļā noteiktajam. IAS, AP un Vides pārskata 1.redakcijas sabiedriskās apspriešanas process norisinājās no 2014. gada 10.janvāra līdz 21.februārim. Sabiedriskās apspriešanas laikā Ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2030. gadam un Attīstības programma 2015. – 2020. gadam, kā arī Vides pārskats bija pieejami pilsētas bibliotēkās, lasītavās, skolu bibliotēkās, Liepājas Universitātē, pašvaldības dienas centros, Mazajā domē, NVO centrā, sociālajā dienestā, kā arī interneta platformā uz GoogleDrive bāzes un Liepājas pilsētas portālā www.liepaja.lv.

Paziņojumi par publiskās apspriešanas uzsākšanu tika publicēti Liepājas pilsētas mājas lapā www.liepaja.lv, kā arī pilsētas laikrakstā „Kurzemes Vārds”.

Sabiedriskās apspriešanas materiāli, valsts institūciju izdotie atzinumi, kā arī sabiedriskās apspriešanas rezultātu izvērtējums ir ievietoti Vides pārskatā un 4.pielikumā *Sabiedrības iebildumu un priekšlikumu kopsavilkums*.

Valsts vides dienesta Liepājas reģionālā vides pārvalde (turpmāk Liepājas RVP), sniedzot viedokli par Liepājas pilsētas attīstības programmas 2015.-2020gadam 1.redakciju, norāda, ka Stratēģiskās daļas 2.sadaļa jāpapildina ar informāciju par apgrūtinošām smakām no zivju pārstrādes, ķīmisko vielu un naftas pārkraušanas uzņēmumu darbības un šo smaku ietekmi uz pilsētas dzīves vidi un tās iedzīvotājiem, kā arī minētā sadaļa jāpapildina ar informāciju par pilsētā esošo un plānoto elektroenerģijas ražošanu vēja elektrostacijās un šo elektrostaciju ietekmi uz apkārtējo dabu, pilsētas dzīves vidi un tās iedzīvotājiem. Liepājas RVP uzskata, ka būtu nepieciešams papildināt Vides pārskata 5.4.sadaļu „Dabas teritoriju saglabāšana, aizsardzība un pieejamība” ar informāciju „...par vēja elektrostacijām un to ietekmi uz dabas teritorijām, t.sk. par plānoto vēju elektrostaciju izbūvi pie Baltijas jūras un dabas lieguma „Tosmare” (Natura 2000 teritorija) ar šo objektu izbūvei un darbībai noteiktajām prasībām atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja 07.03.2011. Atzinumam Nr.4, piemēram: noejas nokļūšanai pie jūras izveidošana; biotopu, putnu un sīkspārņu monitorings; Baltijas jūras piekrastes kāpu un biotopu kopšana...”, kā arī „sadaļa 8. „Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanai” jāpapildina ar informāciju par monitoringu veikšanu pilsētā plānotajām vēja elektrostacijām pie Baltijas jūras un dabas lieguma „Tosmare” (Natura 2000 teritorija)”, kas Vides pārskatā daļēji nemitis vērā.

Veselības inspekcija, izvērtējot higiēnas prasības, neiebilst Vides pārskata projekta risinājumam plānošanas dokumentiem, iesakot šādas rekomendācijas: „*Plānojot industriālo teritoriju platību paplašināšanu, ražošanas uzņēmumu darbības atjaunošanu (rūpniča „Liepājas metalurgs”), kūrorta attīstīšanu Liepājas pilsētā, ņemt vērā atmosfēras gaisa kvalitātes monitoringa rezultātus, paredzot rīcības negatīvās ietekmes uz gaisa kvalitāti mazināšanai un gaisa kvalitātes normatīvu uzlabošanai cilvēku veselības aizsardzības nolūkos*; un „*Plānojot izveidot jaunas atpūtas vietas un ierīcot jaunas peldvietas Liepājas ezerā, izvērtēt Liepājas ezera ūdens kvalitātes atbilstības nodrošināšanu normatīvo aktu prasībām*”.

Dabas aizsardzības pārvalde (DAP) norāda, ka „..Liepājas pilsētas plānošanas dokumenti kopumā nav pretrunā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveides nosacījumiem, jo darbības dabas liegumā „Liepājas ezers” tiek plānotas atbilstoši dabas aizsardzības plānā noteiktajiem apsaimniekošanas pasākumiem un dabas liegumam „Tosmare”, pirms iespējamo apsaimniekošanas pasākumu uzsākšanas, tiek plānots izstrādāt dabas aizsardzības plānu.” DAP lūdz pilnveidot AP un Vides pārskatu ar norādītajiem precizējumiem, kas ir ņemti vērā AP un Vides pārskata izstrādē.

Plānošanas dokumentu un Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas ietvaros tika organizēti deviņi tematiski semināri ar iedzīvotājiem, kā arī astoņas nozaru speciālistu darba grupas. Sabiedriskās apspriešanas laikā tika organizētas 16 tikšanās – gan tematiskās, gan iedzīvotājiem, kuras kopā apmeklēja 365 cilvēki. Tika izstrādāta anketa, kas bija pieejamas gan sabiedriskās apspriešanas vietās, gan arī interneta vietnē www.liepaja.lv. Sabiedriskās apspriešanas laikā kopumā saņemtas 58 anketas un 7 iesniegumi. Sabiedriskās apspriešanas gaitā iegūtie materiāli, valsts

institūciju izdotie atzinumi, kā arī sabiedriskās apspriešanas rezultātu izvērtējums ir pievienoti pielikumā Vides pārskatam.

Izvērtētā dokumentācija:

Liepājas pilsētas domes Attīstības pārvaldes 2014.gada 6.novembra vēstule Nr.318849/2.15.7/318849, Liepājas pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam, Liepājas pilsētas attīstības programma 2015.-2020.gadam, stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskats.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta trešā daļa, 23.⁴ pants, 23.⁵ pants.
2. Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” IV, V, VI, VII, VIII daļa.
3. Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.
4. Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.
5. Ministru kabineta 2003. gada 15.aprīļa noteikumi Nr.179 „Noteikumi par upju baseinu apgabalu robežu aprakstiem”.
6. Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.235 “Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība”.
7. Ministru kabineta 2013.gada 3.janvāra noteikumi Nr.5 „Dabas lieguma „Liepājas ezers” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.
8. Ministru kabineta 2011.gada 31.maija noteikumi Nr.418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem”.
9. Ūdens apsaimniekošanas likums.
10. Attīstības plānošanas sistēmas likums.
11. Ministru kabineta 2009.gada 13.oktobra noteikumi Nr.1178 „Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi”.

Rekomendācijas:

1. Liepājas pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Liepājas pilsētas attīstības programmas 2015.-2020.gadam stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskats precīzējams/papildināms, ņemot vērā šā atzinuma sadalas „Vides pārskata raksturojums un analīze” 3., 5. un 7.punktos konstatēto.
2. Vides pārraudzības valsts birojs rekomendē Liepājas pilsētas pašvaldībai, pilnveidojot un īstenojot Liepājas pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam un Liepājas pilsētas attīstības programmu 2015.-2020.gadam, ņemt vērā Vides pārskatā un sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus, t.sk. vēršot papildus uzmanību atmosfēras gaisa kvalitātes aizsardzības turpmākai

plānošanai, to risinājumiem ietekmes mazināšanai, kas atbilstoši iestrādājamas Vides rīcības plānā un ņemamas vērā, īstenojot plānošanas dokumentus.

Atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.⁵ panta 6.un 7.daļas prasībām Birojs konstatē, ka:

1. Liepājas pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Liepājas pilsētas attīstības programmas 2015.-2020.gadam stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tomēr atbilstoši šajā atzinumā norādītajam, tajā veicami atsevišķi precizējumi un/vai papildinājumi.
2. Sabiedrības informēšana un Vides pārskata apspriešana veikta Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” VII nodaļā noteiktajā kārtībā.
3. Lai konstatētu Liepājas pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Liepājas pilsētas attīstības programmas 2015.-2020.gadam īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Liepājas pilsētas domei, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, vismaz divas reizes plānošanas periodā (2017. un 2027.gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Vides pārraudzības valsts birojā.

Liepājas pilsētas domei jāsagatavo informatīvais ziņojums par plānošanas dokumentiem un paziņojums par plānošanas dokumentu pieņemšanu atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” VII nodaļā „Sabiedrības informēšana pēc plānošanas dokumenta pieņemšanas” noteiktajam.

Direktors

A.Łukšēvics

Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.